

Stockholm den 28 juni 2021

Remissyttrande över förslag till reviderade kriterier för Investeringsfonder och investerings-produkter (Nordic EcoLabel)

Bakgrund

Tillgång till konkurrenskraftig finansiering på den finansiella marknaden är väsentligt för att försvars- och säkerhetsföretagen ska kunna verka och utvecklas på sikt. SOFF välkomnar att Nordisk Miljömärkning ger möjligheten att lämna synpunkter på förslaget till kriterier för Svanenmärkning av Investeringsfonder och investeringsprodukter. SOFF har tagit del av förslag till nya kriterier¹ samt bakgrund till förslaget² och har följande invändningar vi önskar framföra:

07 Controversial weapons

The fund may not invest in companies which themselves or through entities that they control produce or sell nuclear, chemical, biological, cluster and/or (the Ottawa Treaty) land mine weapons, depleted uranium, white phosphorus or components solely intended for use in these weapons.

samt

08 Conventional weapons

The fund may not invest in companies which themselves or through entities they control† derive 5% or more of their revenue† from the production or sale of conventional weapons† and military productst† used for combat. This also covers firearms for civilian use. However, production or sale of weapons or ammunition for hunting and competition are not excluded.

Bakgrund till branschens invändningar

Förslaget innebär i praktiken att företag som är viktiga för försvarsförmågan och för säkerheten per definition inte anses hållbara. ("As with controversial weapons, *the use of conventional weapons is not compatible with a sustainable development*").

Enligt vår mening är säkerhet en grundläggande förutsättning för hållbar utveckling. I en geopolitiskt instabil tid är det viktigt att det finns ett väl fungerande försvar (militärt och civilt), bland annat för att förhindra konflikter och skapa förutsättningar för hållbar utveckling. Företagen bidrar därigenom till att trygga en hållbar omställning, då vi skapar en nödvändig grund för en hållbar samhällsutveckling och således är en del av att säkra FN:s 17 hållbarhetsmål. Genom att säkra stabila samhällen och bidra med högteknologisk kompetens i omställningen ser vi hur branschen har en roll att spela mot ett hållbart och

¹ https://www.svanen.se/siteassets/remisser/101-fonder-och-investeringsprodukter/101eo_2_0_cd.pdf?#page=11

² https://www.svanen.se/siteassets/remisser/101-fonder-och-investeringsprodukter/101eo_2_0_bd.pdf?#page=16

klimatneutralt samhälle. Antagandet – som inte motiveras i kriteriet – att konventionella vapen är oförenliga motiveras inte. På så sätt tas ett starkt incitament för ett aktivt hållbarhetsarbete bort och motverkar möjlighet för företagen att påverka sina egna förutsättningar att förbättra och utveckla sig hållbart. SOFF vill understryka att försvarsområdet inte finansieras av särskilda statliga lån eller krediter, utan för företagen i Sverige är det den öppna kapitalmarknaden som finansierar utvecklingen av de produkter som krävs för att skydda samhällen.

Klimatförändringarna och sociala frågor kommer ha stor inverkan på våra samhällen och de hot som vi står inför. Företagen har, och kommer att ha, en viktig roll i att stötta omställningen till hållbara och klimatneutrala säkra samhällen. Företagen anpassar redan idag sin verksamhet, sina produkter och teknologier för de utmaningar som vi som globalt samhälle står inför, men behöver nödvändiga incitament och finansiella förutsättningar för att ställa om till hållbar teknologi, arbetsmetoder och samhällsansvar. Vi är djupt oroad över vad vi ser i samhället och vi behöver få vara en del av lösningen. Det kommer att krävas finansiella lösningar för att få ytterligare fart på det arbetet. Vi vill också framhålla att Företagen redan idag, utöver miljöfrågorna, arbetar aktivt med flera av de andra globala målen ex anti-korruption och exportkontroll.

För att driva hållbar utveckling, snarare än enbart beakta etiska kriterier som bottnar i andra fundament än de mål EU-lagstiftning syftar till, är det rimligt att kriterierna omarbetas. Förslag till kriterier riktar in sig på främst etiska aspekter, samtidigt som stödet för försvar av samhället och betydelsen av stabilitet för en hållbar utveckling är central.

Övergripande klimatneutrala målsättningar är för branschen viktiga. Vi i branschen välkomnar att vi nu börjar se kundkrav inom klimatområdet. Alla sektorer i samhället behöver kunna vara en del av den viktiga omställningen som t ex Parisavtalet syftar till. Den svenska Försvarsmakten ska bli klimatneutral 2045. I sin Hållbarhetsredovisning fastslår Försvarsmakten fast att ett "hållbart försvar är ett starkare försvar", men anger också att det är en utmaning för hela samhället och inte minst för Försvarsmakten, som är i en tillväxtfas, att nå målet utan ökad samverkan med företagen som levererar materiel och tjänster. Även internationellt blir cirkularitet och klimatfrågor allt mer aktuellt inom försvarssektorn med ökade krav på "gröna produkter". Därför är det även av betydelse att märkningar är konkurrensneutrala och ändamålsenliga. Eftersom detta miljömärke är ett viktigt riktmärke för hållbar finansiering är det också viktigt att de återspeglar övriga internationella regelverk på området.

SOFF

Säkerhets- och
försvarsföretagen

SOFF:s förslag till kriterier:

07 Kontroversiella vapen

'Kontroversiella' är ett alltför subjektivt kriterium för att kunna användas i dessa sammanhang. Vem avgör vad som är kontroversiellt och på vilka grunder? SOFF föreslår, efter att berett frågan med folkrättsliga experter, att i stället använda "*vapen, som är oförenliga med folkrättens krav, ...*" alternativt "*vapen, som är oförenliga med den internationella humanitära rättens krav, ...*".

08 Konventionella vapen

Att exkludera en viss sektor som samtidigt är vitala för att nå FN:s hållbarhetsmål motverkar syftet.

Att hänvisa till 'konventionella' kommer dessutom att träffa sådan försvarsmateriel som är helt okontroversiell ur såväl ett folkrättsligt som etiskt perspektiv. Allra minst ur ett hållbarhetsperspektiv. SOFF föreslår här att detta kriterium utgår.

Avslutningsvis

Vi representerar en sektor som på många sätt bidrar med samhällsnytta och som måste kunna vara med i den kritiska omställning vi nu står inför. Att per definition klassa alla företag med ett affärsområde inom försvar som ohållbara strider mot medlemsstaternas intressen och motarbetar EU:s ursprungliga syfte samt Lissabonfördragets principer. Är det nödvändigt att försvarssektor läggs utanför för att åstadkomma resultatet? Är det proportionerligt eller kan det finnas andra sätt att nå resultat? Vi menar att den analysen helt saknas. Förslagen kommer att få långtgående effekter och det är därför rimligt att en mer grundlig analys genomförs.

Vi menar att det går att förena hållbarhetsmål och försvaret av samhället. Rätt utformade förutsättningar på kapitalmarknaden kan ge företagen möjlighet öka sin konkurrenskraft och samtidigt leva upp till målen, vilket dock förutsätter att styrmekanismer är proportionerliga och ändamålsenliga.

För föreningen,

Robert Limmergård
Generalsekreterare